

Zásady při přípravě vodácké akce

TOMÁŠ FIALA - FIALÍK (29)

Úspěšný absolvent cvičitelského kurzu vodní turistiky ve Vodácké škole záchrany, člen kajakářského klubu Dronte. Jeho domovským oddílem je 6. oddíl vodních skautů Třebíč.
tomas.fiala@email.cz

KLASIFIKACE ŘEK

Vodní toky jsou klasifikovány do několika stupňů, základní dělení je do dvou částí: klidné až mírné proudící řeky bývají označovány písmeny ZW, rychle tekoucí až divoké řeky písmeny WW a římskou číslicí: označení WW I je pro poměrně lehce sjízdné toky, WW VI pak pro tok na hranici sjízdnosti. Podrobný popis klasifikace řek naleznete například v březnovém čísle elektronické Kapitánské pošty. Každý vodák by měl volit takovou obtížnost řeky, která odpovídá jeho možnostem, v případě skupiny se z pochopitelných důvodů řídíme nejslabším vodákem. Stupeň obtížnosti dané řeky naleznete v kilometráži.

LITERATURA

NAJMAN, Jiří, *Bezpečnost, prevence a záchrana na divoké vodě*. 2009
FIALA, Tomáš, *Seminární práce – Průvodce vodní turistiky do WWII*. 2008
PTÁČEK, Petr, *Bezpečně na tekoucí vodě*. 2006

Základní věcí při přípravě akce je správné odhadnutí schopností celé skupiny – jako skauti máme výhodu díky tomu, že s dětmi v oddílech celoročně pracujeme, a tedy je poměrně dobře známe. Dále je nutné zajistit schopného vůdce celé akce s příslušnou vodáckou kvalifikací (kapitánská zkouška, průvodce či cvičitel vodní turistiky) a další vedoucí s již možnou nižší vodáckou kvalifikací (Instruktor vodní turistiky, zkouška vodáckého minima). Podrobná bezpečnostní pravidla pro akce na vodě v rámci Junáka popisuje Vyhláška HKVS 3/05, kterou najdete na webu vodni.skauting.cz. Obecně platí, že na čtyři lodě má být jeden vedoucí.

Následně je možné přistoupit k výběru vhodné řeky. K němu využijete vodáckého průvodce (kilometrůž), kde najdete veškeré podrobnosti o řece – přehled jezů, nebezpečná místa, tábořiště (včetně informací o pitné vodě a sociálním zařízení), přístupové cesty k vodě, turisticky zajímavá místa a také doporučení vhodných úseků. Vodácký průvodce bývá doplněn fotkami jezů a vyznačením, jakým způsobem je vhodné překonávat. Před definitivním rozhodnutím zvažte i dobu akce, délku a náročnost úseků vzhledem k vodáckým zkušenostem vaší skupiny, obtížnosti řeky a typu akce (výuková akce, relaxace...). Při výběru řeky je vhodné se obrátit na kamarády, kteří mají větší vodácké zkušenosti, a nechat si poradit. Úměrně náročnosti zvoleného úseku je nutné zajistit kvalitní vodácké vybavení.

Před samotnou akcí je vhodné provést vodácké školení účastníků. Připravte si hry a aktivity, které pomohou děti zasvětit do tajů vodáctví. Naučte je, co dělat při převržení lodi, jaká je správná technika pádlování, popište vodáckou výstroj apod. Soustředte se na praktický nácvik, při kterém si ověřte, že děti všemu rozumí a budou případně schopné tyto dovednosti na řece využít. Děti obecně z vody strach nemají – neví totiž, co vše je může potkat. Na druhou stranu splouvání těžších úseků u nich budí respekt, a proto se většinou snaží plnit rady vedoucích, jak nejlépe mohou. Poslouchat vedoucího akce se na vodě vyplácí.

Před vyplutím zkontroluje aktuální stav vo-

dy a sjízdnost řeky, například na webu padlo.cz nebo raft.cz, a dále předpověď počasí na následující dny. Důkladnou přípravou tak zajistíte, že plánovaný úsek je za daných podmínek už sjízdný a nebo ještě sjízdny.

Než vyrazíte na vodu, zkontrolujte stav lodí, pádel, ochranných a záchranných prostředků. Nezapomeňte vzít s sebou i náhradní vybavení (pádlá, vesty atd.), v případě nenadále situace je oceníte. Během plavby neriskujte, dodržujte bezpečnostní pravidla, nebezpečným místům se snažte vyhnout, případně si je před splutím prohlédněte a zajistěte záchranu ze břehu. Před každým těžším místem by mělo proběhnout poučení, jak se bude dané místo překonávat, a po jeho zvládnutí zhodnocení, co děti provedly správně a co ne – tak aby bylo pro další úseky jasné, na co si dát pozor.

Nepřepínejte síly své ani dětí, odpočinek je důležitý – k putování po řece neodmyslitelně patří i prohlídka jejího okolí a návštěva zajímavých míst, stejně jako dětmi oblíbené koupání. Díky tomu se z vaší vodácké akce ve vzpomínkách nestane jen dlouhotrvající dřina.

ZÁCHRANNÉ PROSTŘEDKY

Všechny pomůcky, které lze využít při záchraně, patří mezi záchranné prostředky. Při vodáckých akcích na všech vodních tocích bez ohledu na klasifikaci vody se vám mohou hodit:

- házečí pytlík (házečka) – lano, které je určeno k rychlému použití při záchraně, měla by být přítomna v každé lodi;
- nůž – je důležitý všude tam, kde se používá lano;
- karabina – slouží k rychlému uchycení lana (či házečky) či uchycení materiálu v lodi
- píšťalka – slouží pro komunikaci i bez přímé viditelnosti;
- lékárna – měla by být v každé skupině lodí;
- mobilní telefon – pro případné přivolání pomoci (záchranné služby).

Při sjezdu těžšího terénu je do skupiny vhodné vzít s sebou lana, karabiny, kladky, smyčky a sedáky a velkou lékárnu.

Nejdůležitějším záchranným prostředkem je házečí pytlík, tzv. házečka. Házečka je plovoucí lano z polypropylenu o délce 10 až 20 m. Lano je v pytlíku z tkaniny výrazné barvy s kouskem pěny – lano a pytlík plave na hladině a díky výrazné barvě je dobře vidět. Při záchraně držíme volný konec lana v ruce a pytlík házíme spodním obloukem zhruba přes hrudník zachraňovaného. Balení házečky vyžaduje nácvik, aby lano nebylo zamotané a překřížené – při hodě se totiž musí volně a bez odporu vymotávat. Každému doporučujeme si hod házečkou předem vyzkoušet a nacvičit.